

Dosarul nr. 3ra-1195/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sirbu)

Î N C H E I E R E

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Adam Alexandru, în interesele lui Bashar Ali,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Bashar Ali împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 5 februarie 2021, Bashar Ali s-a adresat cu acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea deciziei nr. 11 din 28 mai 2020, emisă de Biroul Migrație și Azil, prin care reclamantul a fost declarat drept persoană indezirabilă pe teritoriul Republicii Moldova.

A contestat legalitatea actului administrativ emis în privința sa, deoarece acesta îi încălcată prezumția nevinovăției, or el a fost acuzat de comiterea unor infracțiuni grave, pe care nu le-a comis și comiterea cărora nu a fost dovedită. De asemenea, nu există temeieri de a considera că reclamantul ar constitui un pericol pentru securitatea națională sau ordinea publică, reținută de autoritatea publică pîrîită din cauza inițierii cauzei penale pe faptul conform art.217/1, alin.(4), lit.b), d) Cod penal și prin faptul constatării consumului de droguri de către reclamant, conform procesului-verbal nr. 6824 din 4 noiembrie 2019.

În context, reprezentantul reclamantului a prezentat copia ordonanței din 5 februarie 2020 a Procuraturii pentru combaterea criminalității organizate și cauzelor speciale, prin care reclamantul a fost scos de sub urmărire penală.

Cu referire la cel de-al doilea motiv prezentat de autoritatea pîrîită, și anume întocmirea procesului-verbal cu privire la comiterea contravenției prevăzute de art.89, alin.(1) Cod contravențional, a invederat că aceasta datează din 18 iunie 2020, astfel încît, la data emiterii actului contestat, nu existau motive pentru a-l declara pe reclamant persoană indezirabilă.

În drept, a invocat încălcarea art. 5 și 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și jurisprudența CEDO, în speță hotărârea din 11 iunie 2019 pe cauza Ozdil și alții contra Moldovei, prin care s-a stabilit violarea art. 5, 6 și 8 în privința profesorilor turci de la liceul „Orizont” în cazul declarării acestora indezirabili și expulzării lor de pe teritoriul Republicii Moldova, în lipsa unei decizii judecătorești și fără acordarea dreptului acestora de a li se examina contestațiile asupra deciziilor emise de autoritățile statului pe cale judiciară.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr. 11 din 28 mai 2020 a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea lui Bashar Ali a fost admisă. S-a anulat decizia nr. 11 din 28 mai 2020 a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne.

La data de 1 aprilie 2021, Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel înaintată de Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne a fost admisă. A fost casată integral hotărârea din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și a fost emisă o nouă decizie, prin care acțiunea înaintată de Bashar Ali împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată soluția primei instanțe, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile art. 55 din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, sub incidența căreia cad acțiunile reclamantului, ce fac dovada faptului că în conduita acestuia au fost identificate indicii temeinice că Bashar Ali intenționează să desfășoare activități de natură să pună în pericol ordinea publică.

Instanța de control judiciar a statuat că, însumate, acestea pot fi calificate ca activități care pun în pericol valorile laice și democratice ale țării, precum și ocrotirea sănătății omului și asigurarea securității sociale. Iar declararea lui Bashar Ali persoană indezirabilă urmărește un singur scop legitim, și anume apărarea siguranței și ordinii publice, prevenirea faptelor penale, necesare într-o societate democratică.

La 5 octombrie 2021, avocatul Adam Alexandru, în interesele lui Bashar Ali, a declarat recurs motivat împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Pledînd pentru admiterea recursului în sensul declarat, acesta a reiterat temeiurile de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată, suplimentar menționînd că soluția instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată. În opinia recurentului, prezenta acțiune urma să fie admisă, după cum corect a procedat instanța de fond, soluția căreia solicită a fi menținută.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se

depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 septembrie 2021, fiind notificată reprezentantului recurentului în data de 22 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 153). Astfel, recursul depus la 5 octombrie, anterior notificării deciziei motivate a instanței de apel, este în termen.

La 9 noiembrie 2021, în adresa intimatului Biroul de Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Astfel, prin referința depusă la 26 noiembrie 2021, intimatul a depus referință asupra cererii de recurs formulată, solicitând respingerea recursului, în conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de avocatul Adam Alexandru, în interesele lui Bashar Ali, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Adam Alexandru, în interesele lui Bashar Ali.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de avocatul Adam Alexandru, în interesele lui Bashar Ali, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu